

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weesss tinahš ween reis pa nebeku.

Makša ar peesahstischann
par pašči:
par gabu 1 rub. 60 kap.
pufgabū 85

Makša hej peesahstischā-
nas Rīgā:
par gabu 1 rub. — kap.
pufgabū 55
3 mehnešā 30

Mahj. w. teel isdohts seš-
deesahm no p. 10 sabtoht

Makša
par fludināschannu:
par weenas sleijas smaltu
rakstu (Pelti) rindū, jeb
to weeri, to tašda rinda
cekem, makša 10 kap.

Redakcija un ekpedicija
Rīgā.
Ernst Plates bilšču- un
grahmatu- drulatawā pee
Pestera basnijas.

No. 43.

Sestdeenā 22. Oktober.

1877.

Rahditijs.

Jaunatahs siņas. Telegrafa siņas.
Telschsemes siņas No Rīgas: selta-kahjas, — bilšču istahbe. No
Peshaines: fneega dautsums. No Peterburgas: pahš kara-wangineekem.
No Mastawas: Latweeschu juhrneeki. No Cherjones: fawada sahšsiba. No
Dbasas: pahraudšibas komišja. No Sektustas: selta rakščana.
Kara-siņas.
Ahrsemes siņas. No Romas: kardinalu riktoščanahs. No Rūmen-
jas: paw šiltu apgehrbu. No Serbijas: kara-sabeedriba.
Makšas weštules par pilšsehtas leetahm. Pahwests. Sichts notikumi ih
Rīgas. Wilitgi nodewejt.
Peešiku mā. Arweebta hlehbiba. Mahtes laulības grebšens. Graudi un seedi.

Saunatahs siņas.

No Rīgas. No Ašijas kara-lauka tilščoht šchurp us Rīgu
atšuhiti 500 Turku wangineeku. Rā „Rig. Btg.“ isdirduse,
tah šchee 500 Turku wangineeki tai 1mā Nowemberi us Rīgu
atnahššoht. Diwi Bulgari, kas Turkeem buhs par tulkeem,
jau Rīgā atnahšfuchi.

— Rīgas pilšsehtas waldbiba kara-deenasta leetā isfludina
„Widš. gubernas awišes,“ ka šchini gadā rekrufschu lohse-
ščana tai 1mā Nowemberi pulšsten 8 no rihta tiks notureta
leelas gildes sahlē. Kad nu pee lohseščanas arweenu lohti
dautš zilweku fanahš, tad ruhmes masumu eevehrodama pilš-
sehtas waldbiba kara-deenasta leetā par tam gahdajuse, ka fa-
faukto (lohsetaju) peederigees tikai pret ihpaščahm kahrtchm
tiktu eelaišti. Šchihš kahrtes tiks par walti isdohtas no 26.
lihdš 31mam Oktoberim minetas waldbibas namā.

No Peterburgas. Isgahjuscha numura telegrafa-siņas pa-
fneedsam to behdu siņu, ka Keisariska Augštiba firšs Ser-
gejs Makšimilianowičšs kritis. Ar Keisarisku namu noškumst
wifa walšis par jauna warona agro nahwi. Firšs Sergejs
Makšimilianowičšs, leelširšenes Marijas Nikolajewnas (muhfu
augšta Keisara mahšas) treschais dehls, bija Stā Dezemberi
1849tā gadā dšimis un tā tad ne pilnus 28 gadus wezs.
Wiašč jaw no pašča eefahkuma pee tagadeja kara peedali-
jahs. Pahš wina nahwi nes awišes šchahdu siņu: Tai 12.
Oktoberi muhfu karewiji isluhoja widuzi gar Lomas upi,
pee kam Cherjones regimente eenehna Iščiškilas fahdšču,
pahrgahja par Lomas upi un usbruka Turku štanstchm pee
Rabikiojas, bet eenaidneeku pahšwaršs peespeeda, ka bija ja-
atšahpjahs. Pee Swan-Iščiškilas firšs fawam pulkam pa-
dreešču eenaidneekem duhščigi usbrukdams dabuja eenaid-
neeka lohdi galwā. Wina brahlens leelširšis Wladimirs Alek-
sandrowičšs (muhfu augšta Keisara dehls) weesteidšahš klahš,
bet firšs Sergejs jaw bija miris. Ap pusdeenu wina lihki

aishweda us Trosteniku un 13. Oktoberi us Brestowazu, no
kureenas to wedihš us Peterburgu.

No kara-lauka. Rā ih šchi numura telegrafa-siņahm re-
dsams, tad muhšejeem us Eiropas kara-lauka bijušči diwi lai-
migi kautini, jo 7000 kara-wihrus sawangohš naw masš pa-
nahkums. — Pahš Plewnu runajohš nekas jaunš naw šino-
jams, tikai japeemin, ka eeflehgteem Turkeem pee Plewnas
gan lohti flikti klahjahs, jo kahbi 3000 saldatu wineem ih-
behguschu, newaredami pohštu un badu pazeest. Tapot ari
Turku behgiti eeraduschees pee muhfu Trohnamantineeka kara-
spehla un ta buhščana peerahda, ka ari žitōš Turku kara-
spehlos saldateem flikti klahjahs, žitadi wini tatšču nebehgtu
pee eenaidneekem. — Pahš kara-lauku Ašija runajohš javee-
min, kā ari telegrafa-siņas rahda, ka Tergufasows un Hei-
mans fawus kara-spehkus faweenohš un tad Turku kara-spehku
grahbs rohkā. Muktarš-Paščha gribeja fawus atlikušchōš
kara-pulkus ar Jemaila-Paščha kara-pulkeem faweenohš, bet
tas winam naw isdeweš, jo muhšeji winam arweenu bija
us pehdahm pakal, un tā tad winam buhs Erserumā patweh-
rums jamelle. Bet kā šchim brihščam tahš leetas Ašija
šahw, tad drihšumā jaunus kara-notikumus fagaidšim.

No Anglijas. Anglijas waldbiba efoht raudšijuse, žitas
leelwalštis usajinahš, lai palihdoht pee karodamahm walštim
meeru nodereht; bet winas puhleščanahs bijuse welta, jo ži-
tas walštis šchini leetā negriv eemaištees, atšhdamas, ka šchim
brihščam wehl newar no meera-nolihgščanas runahš, kur Kree-
wija fawus prašijumus naw šinamus darijuse.

Telegrafa siņas.

No Peterburgas tai 20. Oktoberi. Tais kautindš, kas
tai 12. un 16. Oktoberi bija pee Gorni-Dubnakas un Te-
liščas, tika pawišam sawangoti 7000 Turku, kuru starpā
atrohnahš 2 Paščas, 200 wiršneeki, 3 Angli, 1 Franzušis.
Lihds ar wangineekem tika eeguhti 7 leelgabali un 1 karogs;
ari sawangotu pulkā atrohnahš 5 eskadrones jahneeku. Šche-
kets-Paščha ar fawu atlikušcho kara-pulku aishbegha us Rado-
mirži. Muhfu jahneeki dšenahš wineem pakal.

— Ih Wišnškojes teel šinohts, ka tai 17. Oktoberi ge-
neralis Heimans atlaidis siņu, ka wiašč fawus jahneeku
pulkus faweenojis ar generala Tergufasowa jahneekem un
šchee nu dšenahš atlikušcheem Muktarš-Paščas pulkeem pa-
kal. Tergufasowa kahjineeku pulki dohdahš us preešču, lai
woretu ar Heimana kahjineeku pulkeem faweenotees.

Geshjemes sinas.

No Rigas. Selta kabsas eefsch Sossienhof pee Rigas. Swehtdeenā tai 16. Oktoberi tila Ed. Grünberg f. fabrikā wifai reki notifikama gohda deena swineta, ta bija fabrikas ihpafschneeta wezaku 50 gadus laulibā nodfhwota deena, us ko neween behrni un behnu-behrni pat no Peterburgas un ahrsemes bija atsteigufchees fawus mihtotus wezalus apfweizinaht, bet ari dauds draugi un radi no tuw- un tableenas bija atnahufchi. Jauki un firdi aifgrahbdami bija to redseht, zil tohti gohdajami wezaki teel zeeniti un mihleti. To ari rahdija tas, ka nelas nebija taupihis, kas schai deenai par igresnoschanu wareku buht. Gohdajams weztehws, kas Mahlpils muifschā 1804. gada dfinis, kur wina tehws par dahrsneeku dshwojis un zeen. mahte, kas turpat dfinufe, muifchas wagara meita, ir wehl abi spirgti un stingri. Wezais Grünbergs, kas mahzjees melderis un kas daschadu gruchtumu wehl wehrdibas laikos baudijis, beidsiht us Rigu atnahzis (preeksch kahdeem 30 gadeem) ir fawus behrnus gohdam audsinajis un teem tahs wajadfigas mahzibas un fsholas dewis, ta ka ta wifa dshwe un apeetas waloda ir mahzifki, pat leelata data no drauceem, kas te bija atnahufchi, bij dfinufchi Wahzeefchi. Tomehr kas jaukafais pee tam bija to redseht, ka kispat wezaki, ta behrni nebuht newa fawu Latweefchu dfinumu peemirufchi un daudflahrt til runas, ta farunas notikahs Latweefchu waloda. Wat weztehws par deenifcheem notikumeem farunadamees rahdija, ar zil leelu ufjhtibu tas wehl pee fawas tautas preekeem un behdahm dalibu nem un zil zeefchi winfch zaur fawu raibu muifschu eedams wehl pee tam turahs, ko tas no faweem wezakeem mantojis, to dahrgu mantu, tautibas apfiru.

Tē atkal waram leezinaht, ka tas, kas fawu tautibu zeeni, ari zeeni fawus wezafus. Tai mihtais Deews wehl jo ilgi uftura fshohs gohdajamus wezalus un to leel peedfshwoht, ta mums dauds tahdi wezaki buhtu. Augftu laimi teem!

—d—n.

Wehl no Rigas. Rā efam dširdejuſchi, tad ir nodohmajufchi irifchoht fchihis nedetas beigās bilſchu iſtahn̄di. Schin̄t iſtahn̄de buhs bildes iſtiklas no Auſtruma ſemehm, prohti no Egiptes, Paleſtinas, Sirijas, Greekijas un Konſtantinopeles. Auſtruma ſemes, ihpafchi Paleſtina pa leelakai datai buhs muhfju laſitajeem ſinama iſ „Schkerberga Jeruſalemes aprakſtſchanas“ un Konſtantinopele ir tagadeja kara dehl eewehrojama, tapehz labprah̄t katrs no-ees fcho bilſchu iſtahn̄di apſtatitees. Bilſchu iſtahn̄de buhs leelas gildes ſahl̄e. Par ee-eeſchanu jamafja 20 lapeitas. Genah̄lſchanas nah̄ls kahdam labam meh̄rkim par labu, prohti par eenah̄lufcho nandu tiks wilna pirkta, iſ turas tiks ſekes aditas preekſch muhfju kara-wihreem us kara-lauka. Seku adifchanu ir ufnehmufchah̄s fchejeenas fshlneezes. Scho ſinu faweem laſitajeem pafneegdami newaram atſtaht ne-iſſagitu to wehleſchanohs, ka jel dauds to ſtatitaju, ſew pafcheem par pamah̄zifchanu un jauku laika-lawelli, ſanah̄ltu bilſchu iſtahn̄di apſtatitees un ta tad laba teeſa naudas eenah̄ltu preekſch wilnas pirkſchanas un labdarigas mihtas roh̄las iſ tahs ſa-ah̄ditu dauds to ſeku preekſch muhfju duhfſchigeem tehwu-ſemes deh̄leem bah̄rgā afnainā larā.

No Beſwaines puſes mums teel ſinohts, ka tur pagah̄juſchā nedetā bijis til dauds ſneega ſanah̄zis, ka jaw ar kamanah̄m

efoht braufufchi. Dauds fungeem efoht wehl pulka nenoplantas labibas tihrumōs.

No Peterburgas. Kara-wangineeku ſkattis arweenu wairojah̄s un pehz beidsameem laimigeem kautineem Afija un Eropā, kur atkal dauds to Turku ſawangoti, ſchis wangineeku ſkattis wehl dauds leelaks paljis. Tagad pah̄r tam nu ſpreekſch, kahdā wih̄ſe lai wangineekeem apgah̄datu darbu. Pehz ſamſtarpigah̄m tautas-teeſibah̄m war wangineekus peelikt pee tahdeem pilſfeh̄tas- un krohna-darbeem, kas ar wangineeku tehwiu neſtah̄w nelahdā ſakara. Tai 2. Juli apſtiprimatee liſtumi atkauj wangineekus ari pee tahdeem darbeem peelikt, kas kareiwju gohdam naw preti. Zeku-minifterija kahdā zirkuleet leel preekſchā, lai wangineekeem dohd darbu pee zetu taifſchanas.

Septembera meh̄neſi pa wifu kreewu walſti bijufchi pamiſam 2906 uguns-greh̄ti, kuru ſkahn̄de apreh̄kinata uſ 9,026,659 rubl. Pee 447 uguns-greh̄keem peerah̄dih̄ts, ka uguns tih̄ſchā prah̄tā peelaiſta. Wiſu wairaf uguns-greh̄lu bijis Smolenſkas, Aſtrachanas, Kaſanes, Iweres, Tambowas un Jaroflawas gubernās.

No Maſkawas. Rā tureenās awiſes ſino, tad ſchin̄is deenas us kara-lauku aiſſubtitii 15,000 kaſchoku preekſch kara-wihreem.

— Rā Maſkawas awiſes „Русск. Вѣдом.“ ſino, tad Maſkawā ſweiki atbraufufchi tee 8 Latweefchu juhrneeki, Minajſhneeki un Midſneeki, kas ſem Dahla*) un Staubsena*) kungu wadiſchanas bija ufnehmufchees ſchowafar kahdu gabalu no Seemeta ledus-juh̄ras, prohti Karijas juhru un it ihpafchi worenas Obes upeſ eeteku ledus-juh̄rā iſmekleht. Tai gan ſchin̄i wafarā laiks, pa leelakai datai aukſtis buhdams, us tam bija maſ iſdewigs, tad tomehr fchee drohfchee juhrneeki fawu apnemſchanohs weikli un laimigi iſdarijuſchi un pa Obes uwi wehl pee 2000 werſtehm uſ augfchu Sibirija eebraufufchi. Wini atkalah̄juſchi kugofchanai lih̄ds ſchin̄i wehl nepaſihtus zelus, kas neween preekſch Sibirijas bagateem gabaleem gar Obas un Irſiſchas upehm, bet ari preekſch wiſas andeles ar Sibiriju no leela ſwara. Graſs Kamarowſki un Trapeſnikoma f. un ziti bija preekſch tam kugi „Luiſa“ pirkufchi un irifhojuſchi. No Sibirijas us mah̄jah̄m dohdamees fchee 8 ſlawence Latweefchi ar gohdu tila ufneenti un apfweizinati no Keiſariſkas beedribas loh̄zkeem preekſch kugofchanas ſelmeſchanas un no Latweefchu ſtudentehm Maſkawā. No daschah̄m puſehm, ta no Peterburgas, Rigas, Meh̄wales u. t. pr. wikeem apfweizinaſchanas un laimes wehleſchanas tur pa telegrafu ſuh̄titas. Scheem ſirdigeem tauteefcheem pehz pabeigta ſlawena darba ari meh̄s weh̄lam no ſirds augftu laimi un labu weifſchanohs wianu turpmakeem darbeem.

No Chersones. Rā no tureenās teel ſinohts, tad Chersones pilſfeh̄tā notikufe it fawada ſah̄dſiba. Tai 3. Oktoberi weetiga kara-ſpeh̄ka rentmeiſtars aifgah̄ja us wirswalki, kura zeetoh̄lfni atroh̄dahs, lai wareku nandu iſneemt iſ lah̄dites, kas blatus wirswalkei ſtah̄weja un kuru paſtah̄wigi apwalkeja ſaldats. Lah̄diti atſleh̄dſa — ta bija tukſcha; bija iſſagti 8000 rublu; tomehr lah̄dites ſeh̄geles bija wiſas wefelas. Schi leeta ir nemta ſingrā iſmekleſchanā.

No Odeſas. Malka, kas arweenu Odeſā bijuſe lohti dahrga, jo par aſi meh̄ds maſfaht lih̄ds 40 rubleem, beidsamā laiks bija til dahrga palikufi, ka par aſi maſfaja lih̄ds 70 rubleem. Scho mallas dahrgumu eewehrodams ſirſts Lewaſchow

*) Rā „Rig. Btg.“ rakſta, tad Dahle f. efoht Sweeders un Raubſen f. Dgauntis no dfinuma.

gahdaja par lehtaku malku, to is Padolijas gubernas liddams atwest. Zaur scho malkas atwesthamu tad ari Odesa malka palikuse lehtata. Lai zaur uskupisheem malka netiktu sadahrsinata, tad polizeja atwesto malku nem fatwa usraudsiba un lam malkas preefsch fatwas mahjas buhschanas wajjaga, tas dabuhn no polizejas ihpaschu sismi, kuru usrahdoht tad pirjeja dabuhn wajjadfigo malku pirkt.

Odesa atrohdahs pahraudsibas (kontroles) komisija, kas pahrauga to us kara-lauku Donawas armijai suhtamo prowianti. Preefsch kahdahm deenahm schi komiteja pahraudsija laumaxa Boschowa fularu-spihkerus, kas ir usnehmees 1 milionu pudu fularu preefsch kara-wihreem aissuhtit. Pahraugohht komisija atrada 15,733 pudu nederigu fularu. Tad schi komisija pahrauga it deenas dsinawas, bekerus un magasihnes; kas derigs ir, tas teel peenemts, kas nederigs, tas teel isbrahkehstis un nerefti stipri ween, ta ka kahds liferants (prefschu apgahdneeks) reis issauzis: „wini jaw wairaf isbrahke neta peenem!“ Ka tahda stipra pahraudsiba wajjadfiga, tas weegli prohtams, jo kur til dauds tahs prowiantes un prezes suhtamas, tur driht ari starpa war kahda data fliktas prowiantes eemaisitees, kas ari daschreis pee liferanteem peenahkta.

Ke Irkutskas (Sibirija) teel sinohts, ka tureenās Basanowa, Sibirakowa un Nemtschikowa fabeedriba dabujuse fawas selta raktuwes 395 pudu selta, kas pehz tagadeja naudās turgus istaifa lihds 6,000,000 rubl. Sabeedribas isdohschanas sneedfotees lihds 2½ milioneem rublu un ta tad schai fabeedribai atleef lihds 4,400,000 rubl. flaidras pekna.

Kara sinas.

Gekam pahr kara-notifikumeem kahdas sinas pajneedsam, mums ari druzin japaskatahs us wispahrigu Ciropas politikas buhschanu, zil tahtu ta simejais us tagadeju karu un us karodamahm walfim. Kahds awischu sinotais pahr scho leetu isfaka tahdas dohmas. Winsch raksta, ka kahdu laiku isliizes, ka wisa Ciropa stahwoht us Kreewijas pusi. Kad karfsch eefahkths, tad tikai Anglija weena pate atrahwahs, kamehr zitas Ciropas walfis, ka jaw bijuschas palika us Kreewijas pusi; bet kad Anglija redseja, ka Kreewija fahka Turziju stipri fakaut, tad Anglija jaw gribeja Turzijai eet palihga, bet neweenu zitu Ciropas leelwalfi newaredama us fawu pusi dabuht, wina atkal palika meerā. Wehlat wina wehl peedahwajahs Kreewijai palihdsieht meeru nodereht ar Turziju. Ta Anglija fawā politikas istureschanā grohsijusehs un tadeht ari us Anglijas istureschanohs nekahdu swaru newar list, jo katrā brikdi wina war fawu politiku pahrgrohsit, ta ka teefcham jafaka: kas us Angliju palaujahs, kas fawu namu us smilkim buhwejis. To wisu eewehrojohht jafaka, ka us Anglijas istureschanohs it neras newajjaga ar tahdu eewehroschanu flatitees un taisnibu fakohht ari preefsch tam nekahda eemesla naw. Anglija tagad stahw weena, winai naw neweenas fabeedrotas walfis, wisa winas peerunafchana un rikfoschanahs nelo naw. lihdsjuse. Kamehr Anglija paleef weena pate, bes zitas kahdas leelwalfis, kas winai palihds, tamehr Anglija ir par nephezigu, laut ko eewehrojamu isdariht. Ja Anglijai gribetu laanu nowehleht, tad tai buhtu janowehl karfsch, jo tad wisa pafante redsetu, kahda nespehziga ir Anglija.

Lihds schim Anglijai naw isdewees few beedri eeguht; war ari til wehletees, ka Anglija bes beedra paliku. Ka tas ta ir, par to japateizahs Wahzijas publineem, jo wisu masaf

Wahzija fawā politikā zenschahs pehz tam, lai Ciropas walara-walfis fawā starpa nefaweenotohs, un to wina dara masaf Kreewijas ka pate fawa labuma pehz.

Ta weeniga walfis, kas ar Angliju waretu faweenotees, buhtu Austrija, bet schim brihscham us tam naw nekahdas jezibas, un ja ari teefcham Austrija peebedrotahs Anglijai, tad wina til to daritu, lai wina waretu pret Wahziju atreebtees un tahdā buhschanā ari Franziya peebedrotahs, jo ari wina labpraht atreebtohs pee Wahzijas, tamdeht Kreewijai neta naw ko bihtees, ja wakara walfis faweenotohs, bet gan Wahzijai.

— Pahr kara-darbeem no 10ta lihds 16tam Oktoberim pajneeds „Pycok. III.“ schahdas sinas: Pee Plewnas stipri ween strahda un ilgi wairas tas brikdis naw gaidams, kur aplehgerefchana buhs beigta. Schefrschu-grahwi un flanktes no rihta pufes arweenu wairaf Plewnai tuwojahs un weena data no Rumeneefchu pulkeem raudsija eenaidneekem usbrukt. Tai 7ta Oktoberi winsch diwreis usbruka Turku flankstehm un lai gan duhschigi kahwahs un ta tad Turkus atdsina atpakal, tad flankstes Turkeem newareja atnemf. Rumeneefchi pee schim usbruffchanahm pasaudeja wairaf neta 900 kara-wihru.

— Muhfu kara-pulku pirmis un swarigakais usdewums pee Plewnas ir, ka wini Osmana-Paschas kara-spehlu til pilnigi eeflehds, ka tam no Turku pufes nekahda palihdsiba newar peenahkt. Scho usdewumu muhfeji wehl naw warejuschi pilnigi isdariht, tapehz ka no weenas pufes mums tikai stahweja jachtneeki un ta tad preefsch kahda laika Turkeem isdewahs zauri isspeestees (to fawā laika peeminejam). No ta laika fahkohht, kur muhfejeem peenahkuschi jauni pulki Bulgarija, wini wairaf eefpehi pee Osmana-Paschas eeflehgschanas padariht un sinas no beidsama laika to ari apleezina. Tai 12ta Oktoberi generalis Gurko ar faweem kara-pulkeem un ar kahdu dafu no gwardijas usbruka starp Dubnaku un Telschu us Sofijas zetu eenaidneekem, fakahwa tohs pehz 10 stundu garas kaufchanahs un fawangoja kahdus 3000 Turkus (bes tam wehl Turkeem bija dauds eewainoto un krittuscho) un wesalu jachtneeku regimenti, bes tam muhfeju rohkas nahza diwi karogi, 4 leelgabali u. t. pr. (Skatees telegrafas-sinu isgahjuscha „Mahj. w.“ numura). Muhfeji schini shwa kaufchanā pasaudejuschu kahdus 2500 kara-wihrus. Lai gan schis pametums naw masf, tad tomehr tas panahkums, kas zaur scho kantinu panahkts, ir no leela swara, jo nu ir Osmana-Pascha pilnigi eeflehgt. Nu tikai jagaida, lihds muhfeji til tahlu fawus darbus buhs beiguschu, ka warehs Osmanam-Pascham usbrukt un to fakaut.

— Ka no Tiflises teel sinohts, tad tee sawangotee Turku Paschas, kas lihds schim Tiflisa atradahs, ir us Kostowas pilsfehlu aissuhtiti.

— No teem Armenefcheem, kuri preefsch kahda laika, no Turku breesnu-darbeem glahbdamees, ar generala Tergufakowa kara-pulkeem bija lihdsā atnahkuschi, ir kahdas 800 familijas semi dabujuschas preefsch nomefchanahs Gotschas esara tuwumā.

— Pahr Ciropas kara-lauku runadami waram schahdas sinas pajneegt. Wispirms teel sinohts pahr muhfu Erohamantineeka kara-spehlu, kahdas weetas tas isluhlojis. Isluhlofchana notika tai 12. Oktoberi. Tahs weetas, kas tila isluhlotas, ir schahdas. Isluhlofchana fahkths ar Basarbowu,

kas kahdas 3 juhdes no Ruffchukas deenwidus pufe atrohnahs, un beidsahs ar Koflanzu, kas kahdas divi juhdes wakara pufe no Masgrades stahw. Zi fchi isluhofchanas zefa redsamē, ka wifs kas widuzis no isluhofchanas lihrijas wakara pufes lihds Plewnai atrohnahs muhfu rohlās un ka no ta laika rehkinajoht, kur Mehmeds-Mli atkahpahs un Suleimans-Bafcha usrehma Turku kara-pulku wadiſchanu, Turku kara-pulki naw us preeſchu gahjuſchi, bet wehl atkahpuſchees.

Tahtal pahr kara-darbeem pee Plewnas runajoht mums japeemin „Goloſa“ ſinas, kas ſino, ka aplehgereſchanas darbi pee Plewnas teel iſdariti pehz generala Todlebena plahna (iſgudrojuma). Auſtreeſchu wironeeki tahs dohmas iſſajjuſchi, ka tas laiks wairs ne-efoht tahtu, kur muhſeju aplehgereſchanas darbi buhſchoht beigti un wini wareſchoht Plewnai usbrukt un to eement.

Pahr kara-lauku Aſija runajoht jaſaka, ka muhfu kara-pulki arweenu tahtaki us preeſchu dohbahts un drihſumā leelaki kara-panahtumi gaidami. Wiſu pirms mums japeemin, ka Karſes zectohlfriis no muhſejeem eeflehgis un tā apientis, ka muhſeji Karſes aiſſahwetajus jeb tur buhdamohs Turku pulkus uſaizinjaja, lai padohbahts. Kad nu Turki negribēja padohtees, tad muhſeji eefahla Karſi apſchaudiht. Klahlakas ſinas wehl nogaidamas. Tad ari teel ſinohts, ka muhſeji Turku atlikuſcheem kara-pulkeem dſenahs pakat. Ka Turku kara-pulki atkahpjahs, tas peerahda, ka wineem ſpehka truhlſi muhſejeem preti ſtahtees.

— Kā kahda ahrſemes awiſe ſino, tad ſchini karā pawifam efoht ſawangoti 22,000 Turku kara-wihu. (ſche klahk ari peeſekam to ſinu, ka ari us Rigu tilſchoht atweſti Turku wangineeki. Kā dſird, tad tapſchoht atſuhititi 500 Turku).

— Tahs ſwarigakahs ſinas pahr kara-darbeem paſneeguſchi, ari kahdu wahrdū ſajjim, kahda buhſchana Turku kara-ſpehks atrohnahs pee Plewnas. Kahdat ahrſemes awiſei („Kehnes awiſei“) teel no Griwizas tā ſinohts: Plewna lihds ar Dſemana kara-ſpehku ir tā eeflehgta, ka no Turku ahrā tilſchanas naw to dohmaht. Jaw wairak neta nedelu eeflehgteem Turkeem wairs neta newar peewest. Waj Dſmanam Paſcham wehl prowiantes un ſchaujama pulwera deefgan ir, to ſinams neweens zits newar ſinaht, bet laikam dauds jaw gan nebuhs, warbuht jaw truhlumš radees, jo preeſch laba laika jaw tika ſinohts, ka Turku ſaldati behgoht iſ Plewnas ahrā, newaredami ilgaki badu pozeest. Beigās ſche wehl japeemin, ka Turki pa aplehgereſchanas laiku naw brihwā ſtahwejuſchi, waj nu jaunās ſtanſtes uſmeſdami waj ari wezahs wairak apſtiprinadami. Wiſu maſak ir Plewna apſtiprinata us deenwidus puſi.

— Kā „Goloſa“ ſino, tad ſchintis deenās us Diſliſu tilſchi atſuhititi 6 ſawangoti Turku Paſchas un 4 Turku abjutanti. Ka tee lihds ſchim bijuſchee Turku wangineeki Diſliſā tilſchoht aiſſuhititi us Koſtowu, pahr to jaw ſinojam.

— Kreewu awiſes beidsamā laikā nehmuſchas pahrepreest Turzijas jaunohs waldiſchanas likumus un nahluſchas pee ta gala-ſpreeduma, ka wiſi ſchee jaunee waldiſchanas likumi, ko Turzija iſſludinajuſe, ir tikai bijuſchi tulfchi wahrdi; jo Turzijas waldba pehz ſcheem jaunee likumeem apſohlija wiſfeem ſaweem pawalſtneekeem weenlihdsigās teeſbas, liklab kriſtigeem kā ari muhamedaneefcheem un tatſchu kriſtigeem no-

teel ta leelaka pahreſtiba, kā to breeſmu darbi Bulgarijā peerahda, kur newamigi Bulgari beſ iſmekleſchanas un ſcheblaſtibas teel palahrti jeb zitadi noteefati.

Ahrſemes ſinas.

No Romas. Kā no tureenās teel ſinohts, tad walodas iſpandufchahs, ka kahdi kardinaki ſawā ſtarpā weenojuſchees par tam gahdaht, ka wezais pahweſts ſew par pehznahlam apſihmetu no Bruhſijas padſihto erzbiflapu Ledochowſki, kas neſen tika no pahweſta par kardinalu eezelts. Rebuhtu nekahdi brihnumi, ka wini wezo pahweſtu peerunatu un kas Ledochowſki par jaunzetamo pahweſtu apſihmetu. Turpmat redſefim, waj ſchis kardinalu ſikis iſdohſees.

No Rumenijs. Kā no Bukareſtes tai 12tā Oktoberi teel ſinohts, tad iſrahdijees, ka Rumeneefchu kara-pulkeem pee Plewnas truhlſtoht ſilti apgehrbi un tavehz Rumenijs waldba tikufe uſaizinjata, lai par ſilteem apgehrbeem gahdajoh.

— Pahr Rumenijs iſſumā runodami ari kahdu wahrdū ſajjim pahr Boſnija. Dumpis Boſnija wehl netaſ naw apſtahtees. Lihds ſchim pa leelakai datai Turzijas waldbai pretojahs Greeku pareiſtizigās baſnijas lohzehti, bet tagad atkatotu Boſneefchi ſahluſchi preti zeltees. ſchee nu laſa jeb wahk paraktus preeſch luhgſchanas rakſta, ko nodohſchoht Auſtrijas waldbai. ſchini luhgſchanas rakſtā buhs iſſajju ta luhgſchana, lai Boſnija tiktu ar Auſtriju ſaweenota.

No Serbijas. Kā preeſch kahdahm nedelahm jaw ſinojam, tad Serbija ar Kreewiju bija nodohmajufe flehgt kara-ſabeedribu; tagad ahrſemes awiſes ſino, ka Serbijas waldba newarejuſe ar Kreewiju flehgt-kara-ſabeedribu, lai gan Kreewijas Konſuls Perſianis ar Serbu waldbu weenojees ſchini leetā, tad ſchi ſaweenoſchanahs no Kreewijas netikufe apſtiprinata un tā tad Serbijas peedaliſchanahs pee kara ſchim brihſcham atlikta us wehlaku laiku. Ja ahrſemes awiſes taifnibu ſinojuſchas, tad Serbija efoht tahdus praſijumus preeſchā zehluſe, kahdus Kreewija newarejuſe peenemt. Kahdi ſchee praſijumi pee beidsamahs weenoſchanahs bijuſchi, to gan wehl ſklaidri neſina, bet ſenalohts praſijumus gan ſina. ſchee bija tahdi, prohti 1) lai Kreewijas waldba apgalworu Serbijas ſiſtam Milanam generalu weetu un peenahlamu uſturu Kreewijā, ja karſch beigtohs nelaimigi un to iſdſihtu iſ wina ſemes. Ja Kreewija ſchahdu apgalwoſchanu peenemt, tad wina peelaiſch tahs dohmas, ir ka teeſcham waretu no Turzijas tikt uſwareta. 2) Lai Kreewija apſohlitu pee meera de-reeſchanas Serbijai preeſchirt ſinamus ſemes gabalus. To Kreewija atkal newareja dariht, jo wina negrib weena pate iſdariht noſpreeſchanu pahr Turku ſemju likteni, bet kohpā ar jetahm leelwalſtim, ihpaſchi ar Wahziju un Auſtriju. Preeſch Kreewijas gohda buhtu labaki, ja Serbija pee kara nepredalitohs, jo Kreewija tad parahditu, ka wina Serbijas palidſiba pee Turzijas pahwareſchanas netaſ nebija wajadſiga. Turpmatas ſinas rahdihs, ko Serbija buhs dohmajuſe dariht, bet awiſchneeki wiſpahri tahs dohmas iſſaka, ka Serbija drihſ peedaliſchotees.

No Serbijas. Kā kahda Wiſnes awiſe ſino, tad Serbijā ſaſtahdita komiſija, kas iſſrahdahs preeſchlikumu pahr nolihgſtamu andeles-ſabeedribu ſtarp Rumenijs un Serbiju. — Iſcherkeſchi efoht aiſtikufchi Serbijas rohbeſchas, ko Iſcherkeſchi nedrihſteja dariht, jo Serbija ſtahw ar Turziju meeta.

Walejas wehstules par pilssehtas leetahm.

II.

Zenijams Daugavneeta kungs! Nenemeet par kaunu, ka ar jama ohtu wehstuli druzin notamejohs. Bet par to leetu, par kuru Jums gribeju rakstih, til daudf beidsamaja laika gan awises, gan weeskbas, gan yee alus glabstites spreeda un runaja, til daschadas dohmas issajija, kuras weena ohtrai pretim bija ka gaisma ehna, ka gribeju labdu laizinu nogaidiht, lai nostaitohs, ka wisa beigtees, us labdu mehri wisk saweno- ses. Bet deemschehl, lihds schim wehl flaidribas truhkst. Tadeht atmetu ligatu gabdisehanu un zetu to Jums preefscha, to runa un raksta. Kad wisa weela mums preefscha buhs, tad ahtrai flaidribu dabusim.

Gewehroftim, to raksta un spreesch waga „Zeitung für Stadt und Land.“ Latweeschu beedribas preefscheels, K. Rainis kungs, bija runajis us brijwestibas swehtteem meeram, fadraudskibai, fa- deribai un lohpigai strahdaschanai par labu, usrahdoht, ka to pagebroht jaunee laiki, kur starpiba stary daschadahn kaufchu labrtahm un ihpafchas teefbas sustin suhd un kur weenadas teefbas un brijwestibas arween wairaf isplahstahs stary scheje- nas kauschu schkirahm. Awise „Zeit. f. St. u. L.“ us scho runu afsaukamahs, eeroudsija to par labu sihmi, ka preefsch pilssehtas jaunahm wehleschanahm no Latweeschu pufes tas pirmahs mahyds preefsch faderibas un lohpigas strahdaschanas tika fozibts. Wits raksts draudstiga gara preefsch Latweeschem rakstih. Wehl draudstigast atlahast un brijwakti issata tani pascha awise kahds ar burtu — b — sibmiesees kungs. Schis raksts jaw tadeht ween eewehrojams, ka gan no ta laika, kur Latweeschu tautibas zenschanahs zehluschahs, no Wahju pufes gan netaf wehl til drau- dsigu balst preefsch mums Latweeschem nesefam dsirdejusch. Tadeht ar preefsch apweizinajam scho balst par labu sihmi us preefschdeenahm, par sihmi, ka pee Wahzeescheem tas naidibas gars pret Latweeschu tautas zenschanahm sustin suhd, par sihmi, ka Wahzeeschi schel eeroudsijt Latweeschus par lihdsigeem brah- teem, par sihmi, ka turpmati stary schejeenas tautahm draudliba un faderiba waloihs, jo, ja — b — lungam taisniba, ka daudf Wahzeeschu ta dohma, ka winsch, un ka til bishlotees wehl fa- was dohmas klaji issajibt, tad gan kates eemelis preefsch ne- meera un nefaderibas sultu. Klauksmees, to zeenigais rakstiais us saweem tautas brahteem runa. Winsch usrahda us starpibu, kura walda stary dohmahm un darbeem. Dohmas Baltijas li- terati (mahziti wihri) esohht lohti brijwprahziti un gribohht wi- fadas brijwestibas preefsch ziteem atfaut. Bet darbi nemas ne- fahzibtohht ar dohmahm. Darbos literati gribohht brijwestibu til preefsch semis ween. Kad tee no weenlihdsigahm teefbahm ru- najohht, tad wina til ween wehlejotees, muischneeteem lihdsigi tapt, bet neweenadas brijwestibas us wifahm kauschu schkirahm isplah- stih. Kad tee gabdajohht preefsch Latweeschu tautas skohlahm, tad wina to neeerangohht, ka no tahm zetotees skohlas augst, Latweeschu tautibas fozuschana un zenschanahs. Ja runajohht no wahedu swabadibas, tad tabdu swabadibu til prasa preefsch subereeteem ween. Ja runajohht no kauschu (publikas) dohmu teefbas (das Recht der öffentlichen Meinung), tad ka putnis strau- ks, galwu eebahschohht smiltis, un dohmajohht, ka publikas doh- mas esohht til literatu dohmas ween un newihschohht atshht, ka swarigu datu no kauschu dohmahm istaisa tas, to Latweeschu un Sgauwu walodas runa un raksta.

Kas to leegs, ka zeenigais rakstiajs brangi nosihmejis literatu labrtas sawadu brijwprahzibu un schawru redses aplohtu? Winsch labi nosihmejis to wihru dohmas, kuri, ja par ahsemju leetahm spreesch, parahda leelu brijwprahzibu un fahlbahs preefsch brij- westibas un swabadibas, bet, ja runahht fahht par muhsu dsim- teni, atmet wifas brijwprahzigas dohmas un teikumu par bausst daudfina, ka preefsch mums tas neder, kas ziteem un zitās semes ber, it ka muhsu dahrga tehwischa nebuhtu wirs muhsu semes lohdes, bet mehnesi, jeb zita kahda tahka swaigsne.

Ka wisk Wahzeeschi ta nedohma, ka zeenigais rakstiajs, to pee- rahda diwi schwi pretesibas raksti pret wiku, kuri ari nodrukati awise „Zeit. f. St. u. L.“ Wina rakstiaji ir eand. jur. Cou- ards Hollanders, birgermeistara dehis, un adwokats Gurgens.

Wbi rakstiaji atrohn, ka adwokata Rainina runai nekahds swars preefschirams, un par to kaunojohs, ka zaur Wahju awisehm runa teef padarita par swarigu. Couarda Hollandera kungs aprahht Wahju awises „Nig. Zeit.“ un „Zeit. f. St. u. L.“ ka tahs padohdotees, kapituleerejohht Latweeschem. Tagad esohht pa agru, meeru bereht, jo tee, kas eemantohuschit jaunus teefbas, pa daudf prafoht un pagebrejohht. Newoizagohht dohmaht til ween us to, ka wiseem buhtu lihdsigas teefbas, bet ari us to, ka ir daschas buhschanas un mantas, kuras usuromas un kuras preefsch rak- stiaja un wina partijas til dahrgas un ar paschu dsihwi sa- auguschas, ka newarohht to, to zitadi eerangohht par riktiyu, dsihwe zaurweht, ja zaur to minetas mantas un buhschanas slahot zee- stu. Wa tam rakstiajs usajina Wahzeeschus lohpa turetees, jo katrai tautai jagahdajohht par sawu labumu.

Ka redjams, tad G. Hollandera kungs wehlahs, ka pretesiba stary tautahm postahwetu un latra taura staigatu til sawu zetu un eewehrotu til sawu labumu ween, zitas tautas teefbas un wairadibas neafshidama un pee malas afsumdama. Winsch Wahzeescheem atgahdina, ka preefsch winaem ir kahdas ihpafchas mantas un buhschanas, kas waretu slahdi zeesi, ja Latweeschem tagad fahht to atwehletu. Winsch eeranga pilssehtas waldischanu par Wahju tautibas waldischanas eerohzi, zaur kuru Wahzeeschi war panahht sawus ihpafchus labumus un fancegt sawus ihpa- schus mehrens. Winsch negrib atshht, ka ja jaunee pilssehtas likumi ihpafchi preefsch tam dohti, lai wisk pilssehtas eemibhtneeki, wat tee buhtu Wahzeeschi jeb Latweesch, Kreewi jeb schihot, mahziti jeb nemahziti, kaufmami jeb amatneeki, muischneeki jeb birgeri, atrahtu jaunā pilssehtas waldischanā aishahweschanu, ka jaunai pilssehtas waldischanai jaruhpejahs preefsch wispahriga labuma, kas ir preefsch ifstrahs tautas un kauschu labrtas la- buma weenlihdsigi, bet ne til ween preefsch weenas tautas un weenas kauschu schkiras ihpafschahm interesehm. Ja nu wisk ta dohmatu, ka Hollandera kungs, tad buhtu nerimdamees karsch un muhschiga naidiba stary schejeenas tautahm un latra tauta dsihstohs bei schelapstibas zitu tautu apspeest. Ka no wina raksta nomanams, tad winsch zere, ka Wahzeeschi dabuhs pee wehlescha- nahm pilnigu wirfrohtu, ja wina til preefsch semis pascheem gabda. Bet zilweks war malditees, un war tad notikt, to Hollandera kungs nemas nebuhs gabdijis. Lihds schim wisa waldischana muhsu dsimtene bija Wahzeeschu augstato labrtu rohkas. Lat- weeschi newareja pee dalibas klahht itkt. Tadeht Latweeschus mas eeroudsija un wina spehstus neeewehroja. Bet tagad fat- stitee spehsti teef swabadi un pee jaunahm pilssehtas wehlescha- nahm war tahdi spehsti parahditees, kuras nemas nesinaja. Un ja ari Latweeschi tagad pee wehleschanahm nefa neponahstu, kas greubti tizams, tad Latweeschi til draudstigi lohpa turahs, tad to- mehr winaem nahkamiba paleet. Kas nebuhs muzā audsinahs, tas gan buhs eewehrojis, ka Latweeschi beidamajohs desmit ga- dos ar milsigeem sohteem us preefschu gabjuschi, ka pate tauta titust bagataka, wairaf mahzita un isghlhtota. Un lihds ar to sawas tautibas atshschana un zeenischana ir pee Latweeschem sehlfuschas un kuplumā gabjuschas. Latweeschi fajuht, ka wina wais nawa kahds kauschu bars, bet ka ira tauta, kurai ir fa- was intereses, sawi ihpafchi mehri un usdewumi. Tahda fa- juschana un atshschana jaw laiduschas dskas kafnes tautas dsihwe. Dhtrahht tahs fahtes, kas Latweeschu tautas spehstus lihds schim wehl fahstija, sustin suhd un weenadas teefbas un brijwestibas arween wairaf isplehschahs us wifahm kauschu schki- rahm. Kad wifu to wehra leet un ari to eewehro, ka Latwee- schi itaisa 1/10 dafas muhsu semes eemihneeku, tad waretu tas notikt, ka tee, kas schodeen ir tee apspeestee, rihā buhs tee ap- speedeji, ja apspeeschanas un karoschanas prinzijs nahht pee wal- dischanas. Tadeht lai neluhko ween us schihm deenahm, bet lai pareds ari nahkofchus laikus!

Dhtrahs rakstiajs, adwokats Gurgens'a kungs dsihrahs peerah- diht, ka Latweeschem nepeenahfotees nekahdas dalibas pee pils- sehtas waldischanas. Winsch spreesch, ka Latweeschi esohht preefsch tam pa mas mahziti un isghlhtoti. Wina sawa sema mahzibas slahwokka pehz ari newarohht ispidiht tohs peenahfumus, kuras jaunee pilssehtas likumi no winaem pagebroht. Ka ihpafcham

fozialam kauschu pullam, kas kōpā turotes, Latweescheem newaijagoht netahdas aistahwefchanas jaunā pilssehtas waldifchanā. Bet ja ari gribetu aisti, ta kōpā turedamees Latweeschi ir wairaf, nēla foziāls pulks, ta wineem ir sawas ihpafchās interesēs, kuras aistahwamas, un ta schihs interesēs stahdi zeeftu, ja winas ne-atrastu aistahwetajūs nahfōschā pilssehtas dohmē, tad tomehr pehz adwōlata Gūrgens'a dohmahm newaijōdsetu zitabi pret Latweescheem isuretees. So Latweeschi, tā partija, wehl nēstnoht, to tee griboht, un ari sema mahzibas stahwōlta deht to newarōht nojehgt. Tadeht winā, ja dabuhs dalibu pee pilssehtas waldifchanas, tēl juffchanas ween zeltu un nēla laba tur nepanahftu.

Suhs, zeeniamais Daugawneeka lungs, gan brihniseetes, tā muhsu laikōs war wehl tahdas dohmas isfaziht nenofahrdams, Suhs brihniseetes, tā war tagad, tur jaunee laifi un jaunee eestahdijumi pagehr, ta schejeenes tautas un kauschu schētras draudfigi kōpā strahda preelšch wišpahriga labuma, tahdus tautas godu aistahdamus wahrdus runahft. Sums eemeflis, brihnitees. Rastitais nepahst neds muhsu laikus, neds jaunus pilssehtas likumus, neds pašchus Latweeschus, par kureem wišch spreesch un kuras wišch fauz par „muhsu Latweescheem,“ it tā Latweeschi buhtu wehl winā dūmits laudis. Waj rastitōjs to nēmas nēftu, ta starp Latweescheem ir tāpat mahziti wihri, tā starp Wahzeescheem? Waj wišch dohma, ta preelšch tam, lai buhtu derigs pilssehtas weetneeks, wajjaga katru reisi augstfōh-las mahzibu? Pehz manahm dohmahm buhtu dohme, kura pašahwetu if augsti mahziteem wihreem ween, slihta pilssehtas labuma gahdataja. So augsta mahziba wehl nedohd to gudribu un prafchanu, to dshwē zaur peedshwojumeem eemanto. Un waj Latweeschu tirgotaji, nama ihpafchneeki un amatneeki ir mafaf mahziti, nēla Wahzu tirgotaji, nama ihpafchneeki un amatneeki?

Lai peeteel! Wehs deesgan ilgi us ehnu stātijuschees, to jaunee laifi met, tā ta mums rumšch preelšch azim palizis. Wehrām tadeht sawas azis us gaismu, kura mums no jaunee laifeem atspihd. Un schi gaisma ir awises „Zeit. f. St. u. L.“ draudfiga isureschanahs. Wehs par to wairaf preezajamees, tadeht ta schi awise fenati arween parahdijusi Latweeschu tautai naidigu prahtu. Un pretineetu par draugu eemantoht ir laba un patihlama leeta. Lai justu ehna preelšch gaismas spōschuma, ar scho labu wehleschanohs grihu sawu wehstuli beigt, Sums un Suhsu draugeem labas deenas dohdams.

Suhfu

B. S.

P a h w e s t s.

Pašchi pahwesta eenaidneeki neleedsahs, ta Pius ir godigs un deewabihjigs zilwešs. Domehr ar wišu taifubu no pahwesta war faziht: So wezals wišch paleel, jo tralaks wišch parahdohs.

Wehsture leezina, ta starp pahwesta preelšchahjejeem spehziņu un stipru wihru nau truhstuchi. Domehr neweens no wineem naw edrohschimajees, to dariht, to Pius darjits, proti pahwesta nēmal dibu apstiprinahft zaur ihpafchu basnizas likumu, tamehr lihds schim katoki tilab tā protestanti tizeja, ta Deewōs tas lungs ween efof nēmal digis.

Domehr pahwests ar sawu nēmal dibu ween naw meerā. Wišch dirvus jaunus sikus usafhmis, par to deesgan newaram brihnitees. Pahwests kēhnina walsti Italiju apdraud ar kuru un wišch tani karā starp Kreewijas un starp Turzijas wairaf stahw uf Turku ne tā uf Kreewu pufi.

Pirms schohs abus punktus tuwal apstātam, papreešch jāprafa: Kā gan tahda, lai gan sinams nepareija un aplama, tad tomehr spehta pilna isureschanahs pee tēl weza wihra isstaidrojama? Us scho jautajumu jā-atbild, ta pats schis pahwesta leels wezumus mums der par isstaidrojumu.

Proti tā. Pius IX, sam ihstais wahrds ir: grahhs Jahnis Maria Mastai-Ferretti, peedfima Italija 1792 Sinigaglias pilssehtā. Wišch tagad 85 gadus wezs. Dabas likumi pagehr, ta ar wezumu zilwēla spehti pamositinam sapt kufin, gara spehti tilab tā meefas spehti. Un tahdā mehrā zilwēla spehti wezumā kuhst, tahdā pašchā mehrā mehds peenemtees zilwēla labprahība un gatawība, no ziteem liktees groščhōs turetees un waditees.

Kad schis dabas likums sawu spehtu parahda pee pahweem wiszeetateem un wisfodoligateem zilwekem, tā tad wišch lai nepeepildahs pee Pius, kam mišksta daba no Deewa dota?

Tā tad newaram wis brihnitees, ta jau sen Pius pahwesta groščhus wairs netur rokā, bet ziti spehzigati zilweš, ihpafch Jesuiti. Tee winu flubinajufchi, pahwesta nēmal dibu isstah-naht zaur ihpafchu basnizaslikumu. Tee winu ari usmudina sēbus rahdiht kēhnina walstij Italijai un Kreewijai.

Kemšim nu wehrā pahwesta naidu pret Italiju. Lastajim, ta pahwests agraf bij laizigs sirs un ta winam peedereh ihpati leela walsts ar semi un laudin. Kamehr Wiktors Emanuelis wifas tahs masahs Italijas walstis safalis topā un lomehr tahdā wihš Italija par weenu kēhnina walsti palitufi, tamehr ari pahwesta basnizas walsts par Italijas kēhnina walsti gubernu palitufi. Pahwests gan wehl Romā dshwō, bet pahwesta laiziga warā un laizigs gods ir sudis. Tas pahwestam leelifti reehj un wišch stipri labro wezo sudischo waru un godu atkal rokā dabuht un wezas basnizas walstis spihdumu atkal ajāunot. Scho mehri pahwests sinams tad ween war safneegt tad Italijas kēhnina walstis atkal faschthst. So basnizas walstis tagad ir Italijas kēhnina walstis lozellis. Kā tad meefa lai palēel ne-aistilka un wēfela, kad tai norauj lozellis?

Franzijas bistapi ar wišu spehtu darbojahs, pahwestam palihdseht, atkal par laizigu sirsu palist. Wini ar flaidreem wahrdēem usflubina wifus katofus, lai meeru nemet, pirms schis swebis mehrihs buhs panahfts.

Pahwestam ari nerruhst naudas pee fara wēfchanas. Wifas 150 miljonus nolizis Anglijas un Franzijas birschās. Ar scho leelo naidu Pius grih isrihlot fara-spehtu, ar kura palihdshu sawu laizigu waru atkal zere rokā dabuht.

Domehr Franzijas ultramontaneem, bistapeem un pahwesta mi-lijoneem par spihiti Italijas kēhnina walstis tomehr laikam palist ne-aistilka. So Franzijas bistapeem un Franzijas katoteem naw weenahds prahts. Un to bistapi weeni pašchi pahwestam lai palihds, tad wifa Franzija stahw meerā?

Mupat Franzija sawus deputatus jeb tautas weetneekus zeh-lufi, to ari par runaswihreem waretu nosaukt. Gan nu bistapi 9 deenas no weetas kuhgchanas likufchi tureht, ta lai tahdi wihri ween tiftu jelti, kas us pahwesta pufi stahw. Gan ari pats pahwests pilnigu grehtupeedohschanu apfōhljits wifseem teem, tas pahwesta draugus zels par deputateem. Domehr wifas schahs publes weltas palitufschas. Pahwesta partija pee deputatu zehschanas neween naw wirzrohtu dabujufi, bet pawifam uswah-reta titufi.

Schi Franzijas deputatu zehschana tadeht apgalwo wifai Eiropai un ihpafchi Italijai meeru. Schi zehschana apleezina un parahda, ta pahwesta spehts ir falaufts un ta Eiropai no wina wairs naw jahihstahs.

Apstātam nu pahwesta naidu pret Kreewiju. Kad preelšch gadu fimeeneem Turki Eiropā eelaufahs, Konstantinopeli pahw wahreja un kristigas tautas wehrofinaja, tad ihpafchi pahwesteem schis Eiropas tauns pee freds gahja un ihpafchi pahwesti stipri usflubinaja tilab Eiropas sirsus tā Eiropas tautas, lai atratotees no scha launa un lai peepildot sawu swebtu peenah-likumu, proti lai nemet sobinu rokā un lai taifotees sawus kristigus brahtus atpestiht un Turkus atkal turp aistradiht, no kureenas wini bij nahfufchi, proti us Afiju. Domehr deemschehl pahwesta dedfgee wahrdi nekehrahs. Bet wezu laiku pahwesteem to godu newar laupihft, ta wini leezibu dewufchi pret kristigas draudses eenaidneekem, pret Turkeem.

Bet to gan schēe wezē pahwesti fazitu, kad wini iszeltos if saweem kapeem un redsetu un dshrdetu, ta tagadeis pahwests Turkeem mihlīgi peeglaufschahs un Turku eenaidneekem, Kreeweem, sokus rahda.

Muhsu kristigeem brahteem Turzija aplam smags flogs jānefs. Ar „furu“ wahrdu Turki tos godina un tā ar fureem ar wineem darbojahs. Kreewija ir pazehlufschs un sawam karalaw-gam ufrastijufi: Turzijas kristigo brahtu likteena akwee-glofchana. Kreewijai ir swebis peenahfums, Balkana kristitus

astahweht pret wina moztajeem un misotajeem. So Balkana
istiti un kreewi peeder pee weenas un tabs pafchas tijibas.

Pahwestis pats nosauzajs par wifas kristigas draudses tehnu.
Tad nu wizam kotti buhtu japreezajajs, ka tat weena tauta un
weens firsis rodajs, kas par nabageem Turzijas kristiteem ap-
schlojajs. Bet pahwesta woloda pret kreewiju turpreti ir ne-
peektahjiga un naidiga. Scha naida fatne sinams gan itin weza.
La jahlfes jau toreis, kad Greeku draudse atschihrahs no
katofu draudses un no pahwesta.

Bet mehs drohfsch jeram, ka Deews kreeweem lits uswahrest
un ka muhsu drofchee karewi Turkus fatreels, wifai pahwesta
Turku miblestibai un wifam pahwesta kreewu naidam par spihiti!

Sihki notikumi is Rigas.

Tam fakamam wahrdam arweenu fawa weeta: „Kas ne-atz-
dara azis, tas atdara matu.“ Ta tas ari atgadijajs tai 28.
Septembert walara Rigas-Dinaburgas dšelszeta bahnusi. Kadha
kroha mustanta seewa lihds ar fawu maju deklinu, kura no
Maslawas bija atbraukuse us Talseem (Kurseme), apmekleht fa-
mus wezafus, zefoja attal atpalak us Maslawu. No Talseem
atbraukuse lihds Rigai, eet us bahnusi, lai no Rigas waretu pa
dšelszetu us Maslawu nobraukt. Bet kas noteet? Ar sawahm
mantibas pakahm krahmejotees teel naudas maks no fwahrteem
iswilks, tur bijis 22½ rubla eefschā. Cet nu biketi pirkt, bet
at lawu nelaimi, naidas wairs naw! Nu nelaimiga seewa fahf
ganschi raudaht un schelotees, ka nauda no fwahrteem iswilks,
bet neweens netiz, jo illarris, kas garam eet, fala, ka wina lahdu
blehdibu esohf isdohmajusf un ne-esohf taifniba, ka nauda ir is-
wilks. Itweens eet garam un neleekahs ne-sinoht. Betsoht
zet lahds kugu buhwmans J. W. garam, winsch newar noffa-
kites tahs afaras. Winsch fala: „Es jums griub palihdsch
un naudu aisdohf, ja til jums lahda mantiba, ko khlam eelkt.“
Mineta seewa rahdijuse, ka tai esohf diwas pakas, ko ta gri-
beja lihdsi nemt. Kugu-buhwmans tuhdat panehmis juhrmani
un aishrauzis ar to seewu prohjam. Darischanas labad man
ari atgadijajs pee mineta kugu-buhwmans no-eeht. Winsch man
isfahstija, ka tai seewai esohf nauda nosagta un ta schis griboht
wina palihdsch. Wehs tahs mantas pahfkatijamees un attal
fahshjam pakas. Mantiba bij lahds 40 rubl. wehrtiba. Kugu-
buhwmans minetai seewai eedewa 14 rubl. zela-naudas ar lahdu
nolihgumu: kad nauda buhs atstelleta, tad winas mantiba tiks
aistelleta. Nauda tapa tai 8. Oktobert 15 r. atstelleta no Ma-
slawas un drihs pehz tam ari winas manta tika aistelleta.
M. Birkmann.

Wiltigi nodeweji.

Schis atgadijums, par kuru tagad lastajeem stahstischu, ir
notizis 26. Septembert sch. g., Rigas pilsehtā. Kabds jaunellis
no B. pagasta (Doples draudse), kas pa wafaru pee Rigas
enturneekem strahdaja, un kas jaw daschas wafaras tur eedams
til daubs ustizibas ar fawu gohdigu dšiwoschanu bija mantojis,
ta winsch no wifem enturneeku fainneekem tapa par labu us-
stahstis, jaur to ari labu lohni pelnija, ta ka winsch fawu wezu
tehnu un mahsti wareja bes truhzibas apgahdaht, „it breesmigu
dšiwes-wafaru sagaidijis.“ —

Jaunellis bija 25 gabus un 2 mehneschus wezs, kad fawu
dšiwes wafaru sagaidija. Wina wahrs ir „Sehtabs Balkhists.“
Pirms par wina dšiwes wafaru ko stahstischu, tad papreestchu
kšumā peemineschu par wina dšiwes-gahjumu. —

Lihds 20. gada wezumam winsch dšiwjoja pee faweem weza-
teem, tad attal, ta jaw minehts, pa wafaru pee Rigas entur-
neekem un pa seemu mahja turpneka darbu strahdaja. Winsch
bija no Deewa apdahwinahs ar gaischu prahtu, ta ka us wi-
fadu wihfi prata fawu deenischu maist pelnitees. „Wihfch un
palkausigs dehls“ bija winsch faweem wezateem; „mihfch brach-
lis“ fawai mahfai un „ustizams draugs“ faweem draugeem. —
Ari es no wina waru faziht: „winsch mant ar lahdu pat drauga

ustizibu zeenija, ta Jonatans Dahwidu.“ — Us wina norahdi-
dams es waru teit, ka „ustizigs draugs ir reta manta pafaulē“
un ka lahdu til war atrast behdu laika; jo kad es behdajohs,
tad winsch ari lihds behdajajs un kad es preezajohs, tad winsch
ari preezajajs. Tadeht es wina par fawu draugu zeeniju. —

Isgahjuscha pawafara winsch no manim atwadajajs un us
Rigu aiseedams laimes un sekmes mana darbā wehsteja.

Lai gan es wina dšiwes wafaru neredseju un tabs beidsa-
mahs ardeewas us ilgaku neredseschanohs nedahuju doht, nei ari
redseht, kadha wina beidsama stundina bija, tomehr siwas esmu
dahujis par wina dšiwes galu.

Augscham mineta, 26. Sept., wina fainneeks wina aisschistis
ar diweem puifcheem pehz mahleem, preefch weenas jaun-ufsch-
wetas ehlas. Bet tuhdat labus mahlus ne-atrasdami, wina eefah-
tuschi pa pilsehtu pastaigahf un weefnizās peemahjoht. Sinams
kad tahdās weetas griub peemahjoht, tad jaw gan kule tufschojajs,
bet galwina tomehr pildajs, ta ari scheem trim jaunneekem.

Pee wahrda minetais „Sehtabs Balkhists,“ kad esohf peeluss
bijis, tad nogahjis Daugawmalā un dohmajis tur fawā laiwā
atpuhstees. Tomehr ir tur meeru ne-atradis, jo ohtri diwi wina
draugi nonahlfuschi pee wina, to mohdinadami lehsuschu tam uh-
deni wiesu un aizmajuschu attal us weefnizu, tur winsch ari aishahjis.

Drihs ari faules mahmina meluā lasthofā tehrydamahs aplah-
jusf kainus un leijas, pilsehtas muhrs un uhdens wilms
ar fawu melno dest, un mihka naktis taifjuschs wifus dšiwus
un nedšiwus radijumus fawā klehri klufnaht. Tee Trihs en-
kurneku puifchi (starp kureem J. W. bija tas wezafals wina
darbā), tomehr wehl us mahjam naw dewuschees. — Til lihds
ka tumfba semi aplahjusf, tad ari breesmigi tumfbas darbi
plohschusches Maslawas-Uhr-Riga, pee Daugawas, netahf no
Jesús bafnizās, tur schee trihs ent. puifchi bijuschu. So tee diwi
nodewuschu fawu draugu to trefcho, prohti Sehtabu Balkhiti. —
Nelaimigajam janneklim bijis fudraba feschas pulstems un laba
teefa naudas klah, kas nodewejus lihds ar sleptawahm us brees-
migo grehtu darbū stubinajis un wifmajis. — Schi, mihstais
lastajis, ja-eevchro, ka neweenam zilwetam newar ustizetees:
waj tas ir draugs, jeb cenaidneeks, waj ir pahstams, jeb ne-
pahstams, wihf war palikt par tahdeem wiltigeem nodewejeem,
ta to pee teem 2 wiltineekem redsam. — Waj nelaimigais jau-
nellis to dohmaja, ka wina draugi wina fataifa un fagatawo
preefch breesmigas nahwes, kas preefcha stahw? — Nu til wehl
mehs noprohtam, tadeht schee diwi wiltineeki fawu draugu ar
schnabi gurdeni darijuschu. —

At tas schnabis, tas jaw ir tas nelaimes dšemdetajs. Winsch
apshla wifem faweem draugeem breesmigu galu un draudedams
fala: „Neweens no tahda, jeb wehl leelaka pohsta ne-isbehgs,
kas mani par leeku mihle!“ Tadeht fargattees, at kautim, no
ta nelaimes dšemdetaja, prohti no schnabja! Ja tahds fazitu:
„ka tad tahdam prahtigam jauneklīm, ka J. W. bijis, ta war
no-eeht un ka tad winsch ta lizees peewiltees? tad gan tahdam
ja-atbild: „Ja schkeetees stahwots, tad peeluhlo, ka ari tu nekishti!“

Pasuduschu jaunekla lihds wehl ne-ir atrastis. Ne-ir sinams
wai sleptawas lihds Daugawā wemetuschu, jeb zitur eegruchuschu,
tadeht winsch teel ruhpiigi usmelleshts.

Sweineeki Daugawā melledami atraduschu gan weza ahtawna
faldata lihds, lam galwa bijusf pahfsta, bet ne J. W. lihds. —
Sleptawas tohp usmelleti.

Pasuduscham jauneklīm pakat palikuschi: wezs tehws, mahste
un mahfa. — Deews schu familiju peemellejis ar leelahm beh-
dahn, jo wezais tehws ari ir til ar weenas azs gaismitau. We-
zaku preeki schē ir pahwehrtusches par geuhstahm behdahm ne-
wis ween tadeht, ka nu wina apgahdneeks ir nobehdsees, bet jo
wairak tadeht, ta tas ir preefch wifem us muhschibu pasudis.

Apustuls Pahwils us teem Ewejerem fala: „Nemeet wehrā
to laiku, jo tas laiks ir nilus!“ Un tadeht, ka neweenam no
mums ta mirschanas stunda ne ir sinama, lai luhdsamees: „At
Kungs, pafargi muhs no nekwehtas un ahtas nahwes! Dohdi
mums frehtu stundinu, no Jēsus pufes. Amen!“

J. Behrsusch.

(Turpinajums peelikumā).

Sludinafchana s.

Beribas beedriba.
Nomtra tai 17. Oktober Semen J. Bulatow
№ 38/59. Preekschneeziba.

Sawem Menteem pastojiv, ka es tagad dshwoju
Gelsch-Rigas Kalku-eela № 7, Papowa nama
2 tresp augsti
un kriminal ka ari zivil-lectu weschanu usnemohs.
J. Steere,
hsgerichtes un rahtes adwofats.

Dahrsneeks
ar labam lezibahm, war lma Februar 1878 weetu
dabuhz muischa Mahwils draufse. Japeetei-
zabs pee Butes muischas waldischanas.

Rama-puisis
teel mellehts Tohrna kalna Kalkofen-eela № 7.

Jannas meitenes,
tas strohderechanu grib eemahzitees, atrohds darbu
us ilgatu laitu Gelsch-Rigas lesia Kaleju-eela Nr. 13,
2 tresp augsti.

Las kutschers,
kursh Kursem pee Fegefal leellunga ir deenejis un
Oktober mehnesi leela Rils-eela № 24 peeteizabs,
war no lma libh 3. November turpat dabuhz sinas
par tahbu labu weetu.

Jannas meitas,
tas schuhchanu un greschanu grib eemahzitees, war
peeteitees Jeshabtasames eela № 7, 3 tresp augsta.

Krestni bukina wehweri preeksch
rohlu-un maschine stellehm atrohds pa-
stahwigu darbu Wöhrmann un dehla tahba-fabrika
Bintes muischa pee Pernawas.

Rigas hipoteku beedr.
Teem pee Rigas hipoteku-beedribas peestahjuscheem
immobilijur ihpafschneekem teel zaur scho atgahdi-
nahis, ka
pufgada intrefes

par to no wineem asnemto nauru ir tai laika no
15. libh 31. Oktober sch. g. ja-eemalka un, ka pehz
scha terminu beigchanahs buhs pehz beedribas likumu
\$ 66 weena progentu par mehnesi par to ne-afsmat-
fatu sumu strahpes jamalka. **Direkzija.** 2

Uhtupe
hls ohtdeen tai 1. November sch. g. un ja waija-
hstba buhs, ari ohtra deena

Raunas pils Laiwin mahja
notureta, kur mirschka kaleja Peter Appina dabuf
un daschadas kaleju lectas un maschinas un faine-
neezibas mantas waital fohlitajeem pret tublin af-
maltscham, bahreem par labu, pagastateesa pahrdohs.
Raunas pils teefas-mahja, 13. Oktober 1877.
Uf Pagastateesa paweshu. **Strihm. Wira.**

Uhtupe.
Zetortdeen, tai 27. Oktober sch. g. preeksch puf-
beenas pulkt. 9 tiks tai agrala Martinoff muischintu,
tas atrohdbahs pee Bikerneefu leelzeta, daschadas laul-
faimneezibas lectas, ka: sirgi, wahgi, kamanas,
ezeschas, arkti, 1 etsefu-maschine, 1 khrifchanas
maschine un daschas zitaz derigas lectas pret tublin
afmaltschamun waital fohlitajeem pahrdohstas.
Kampe,
pag. wezafais.

No Rigas us kara-lautu aiseedams issala radeem
un draugeem

Krfuigas ardeewas
un wehl gara aplamji sawus behrus un laulatu
draudfenti **Kahrl Strauting.**

Tai 20. Oktober, ir tai jela Rigā no leela pumpja
libhs Daugawas dlessi tiliam nosudufchi
pakalas wahgi,
kurds atradahs tuffcha wahte, 389 stohpi leela.
Gohdigais atradehs teel luhgis, tohs nobohz pee Ri-
gas polizejas.

Chrglu meitu-fohla
taps atwehrtā tai 16ta November sch. g. Kas tari
gribetu estahtees, tai libh 10. November sch. g. pee
teizabs pee preektora Rheinhausen jeb pee fshlotaja
Kosmanna. 1

Zaur scho rakstu daru sawem draugeem un pa-
stahstameem sinamu, ka es sawu Rusjenē buhdamu
gehraft, arweenu us preekschu yate patureschu, jeb-
las abbas preeksch gehreschanas peuenfshu, ta ari
pirkshu un pahmetofshu.

Labu darbu un taifnigu ispidischanu pehz fatra
pa stelleschanas par wezu zenu, ka libh schim, fohli-
dama, luhbsu sawus draugus un pasistamius, man
ar sawahm pastelleschanahm apmetleht. —

Dr. Bergmann,
Ruhjenes weza gehrmara atraktne.

Selta mahjas grahmata, it jaunu,
ar 1102 oshwē miswajaidigaleem padoh-
meem, par 1 rubli;
Turtu fshoblas, tas rahda Turtu gudribu un mul-
kibu, par 10 kap.,

lehtas karatahretes, fshoblas, mahzibas-un lasamas-
grahmatas pahrdohs **Melona grahmata** bohde
Rigā, Kungu eela Nr. 20, pee pates-nama.

Parlattan itnahza **J. Deubnera** apgahdeena no
Latu. draugu beedribas isdohs

Wihlip Rogera
jannibas aprakts
jeb
eewehrojamas feshdeenas.

Wahzikt no
Theodor Griefinger,
Laitweeschu waloda no **W. Wagusa.**
Malka 30 kap.

W. Stahlberga
historijas
mahzischanas wadonis.

Laitweeschu waloda pahutullots no
G. N. Schweg,
Ruhjenes draufes fsholmeistera.
I. dala.
Wezu laiku historija.

Malka 20 kap.
un wifas grahmata-pahrdohstaws dabujamas.

J. Deubner,
Kauf-eela Nr. 3.

Zeenjamas Straupes apgabala andeles-draugus
daru ujmanigus, ka es eefsch fatra laika zeneem

Linus jeb sehklas
arweem pirkschu ar tahbu paschu ufzizibu, ka agrati,
un kas to ziladi bohma, tas buhs wislees.

J. Zukting un beedris,
Mas-Straupes Keebin bohde. 2

Walmeerā.

Preeksch gohdem peedahwain es par mehrenahm
zenahm labus Rigas dshreenu, ka: liseras,
spirtu, brandwihnu un wifabas fortes wihna.
Pee pilnigeem eepirkumeem preeksch gohdem apfshu
bes tam wifadus traukus bes malkas isdohs. 2

R. W. Mullera
material- prezu, wihnu- spirtu- un peshwju-bohpe,
bijusch meefneeka Zak t. nama Nr. 90.

Dshwoflis
no 2 istabahm ir isshrejas Majl. Abr-Rigā Kuttel-
eela № 24, weemu tresp augsti.

Brihw-fohrteli
preeksch pahra laudim, wiflabati zimernama id
zita kahda amaineeka, war dabuhz netahku no naglu
un Tantsas fabrika. Japeeprafā Wehweru-eela № 9,
fehda pa labu rohlu.

Beribas beedriba.
Gesideen tai 22. Oktober

wesfigs wakars
ar danzofchann.
Malka ka arweenu; fahlam pulkt. 9 wakara.
Preekschneeziba.

Balts balohdis
ar dseltenn ostri

ir preeksch fahdabm nebelahm us Agelstairu pah-
dis. — Kas to balohitri nobohs jeb pahs to fshas
peenef **Grust Plates** driku-nama, tas dabuhz
labu pateizibas algu.

25 rubl. pateizibas malkas

dabuhz tas, kursh urahdihis kur atrohams tas 10
21ma September wakara pee Nhtatares Kitut trohgo
Mohenneefshu Leises Gudren grauntneekam **nosagto**
melno 8 gabus wezo sirgu, jubgats preeksch bruhit
pehwereem diwiratu wahgeem, ar misneem lah-
tahm abbas faham, bruhit pehwereit ar abhu pah-
wiktahm fahjam lohlu, un zitu abbas eejuhju.
Sirgs wiflabati pasistams no tam, ka preeksch no
ilga laika ruhntis, un rehta wehl naw fahjedela.

Augschā minetu pateizibas malku dabuhz pee Mah-
res muischas pagasta waldischanas (Rigas kreis, Nht-
taures bajnizas draufse) jeb no Leises Gudren graun-
tneeka

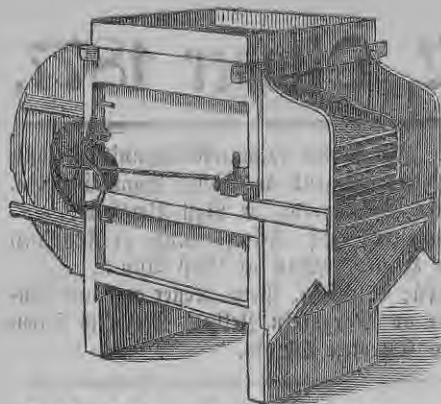
J. Sambelowsky. 1

25 rubl. pateizibas algas tam, kas flaidru sim
war doht par to tai 10. Oktober sch. g. wakara pee
Kofendorf muischas, Umurgas draufse, nosagto: 8
gabus wezu melnu sirgu ar baltu plektu peerē —
wehrtiba 90 rubl. — aljuhgtis: jaunds umfsh-bruh-
nās dielshafu wahgōs, wehrtiba: 60 rubl.

Pateizibas alga dabujama pee augschminetas muis-
chas waldischanas.

Tai nakti no 15ta us 16. Oktober sch. g. ir Kur-
mischu Dsholtrohgā, Siguldas dr., issagts no wahju
stedeles **strus sirgs,** 12 gabus wezs ar bruhit pehw-
wehem wahgeem, kureem eepafafas raitis nepehwelht,
farkanas stihpas ar ahdas madragi, ar kaleju kalu
peberu kreftu, gulu peberes eefschā, 1 pufpedere ir
noluhjust un dehis ap preekschateem isrihweis, us weena
spahra mistra gripa. Kas pahs scho sagumu wa-
retu flaidras sinas doht, tas dabuhz

10 rubl. pateizibas algu
pee Kurmischu pag. wald.

Cihrišanas mašīnas

wiņš leelums pārdošs par wiskstahm zemām

J. W. Grubmann,

Rīgā, Nikolai-eelā blatus Strehlneetu dahsam.

Engliski

aufchamū deegu paš-lambaris

„pee fugi,”

Rīgā, pee Sinder-eelā wahrteem Nr. 29,

S. K. Kobegalow un dehla,

peedahwa aufchamū deegus wiņš numurds un wifadās pēwēs par wiskstahm zemām un wiskstahm engliski sorti. Turpat ir arī dabujam wifadi aubelli un drehbes, spalwas, buhnas,

ekū-pēwēs, wadmālas un t. pr.

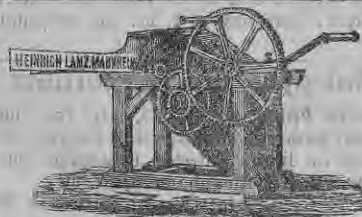
Wf durwim redsam fugis Nr. 29.

Walmeera

Kreewu bohde.

Nupat tā dabuju dāshadas kashoku-prezes, it ihpāshi bebru-abdu trahgas, Arimas- un barankū-abdas preekš fungu kashokeem, bihsam abdas, gāshbruhnas, fanin abdas, tumfch bruhnas preekš dahmu-kashokeem, dāshadas sortes tshabu-jahbaku, figu-rihtus, wifadās falas, febulas, grohshus un grohshu banti, figa-rihtu apstipumus, wifadus tepikus un pārdošs

J. Tschernowsky.

Kulamas-mašīnas

ar rohtahm un figu-rihtu dšenamas

Seinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihsj 1876. gada beigahm pārdošs

54,972 mašīnas

tas wiskstahm peerahdshana, tā schihs mašīnas ir lohti teizamas.

Weenigais trahjums Rīgā

pee

J. W. Grubmann,

Nikolai-eelā blatus Strehlneetu dahsam.

Pirmas sortes Anglijas

schlehrs-jahgus

peedahwa ihsti lehti sem apgalwošchamū

G. Schönfeldt'a

ihstu-prezu un tehrauda-leetu bohde Rīgā leelā Sinder-eelā Nr. 15.

Par laipnu eewehrošchamū.

Zaur scho sludinajumu hawju, tā es seemat fah-fotees pirkšm

fanfas saku-abdes

un malfaju pehz eespehshanas augstās zenās.

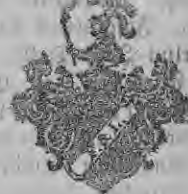
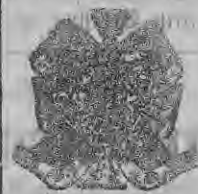
G. Schönfeldt,

tehrauda-uu ihstu-prezu magashne Rīgā, Sinder-eelā Nr. 15.

Wuhfu wifuleelakā

Baltijas dseedataju

wihnu pagraba

turam mehš neween tohs wifu labakohs ahstemes, bet aridsan tohs flawejamohs kreewjemes tihrohs wihnus no skaidrahm wihna-fohku obgahm, un wehl dandš zitadus garshus dshreenus, tā Spaneeschu bischofu, rumu, fon-jaku, araku, porteru, schampāneru un wifadus pūnschu dshreenus no muhfu pašcha, zaur augstā Keisera waldshamū apstiprinata pūnschu fabrika, un pārdošdam par to wifu lehtako zenu jeb maffu.

Louis Lundmann un beedris,

blakam tai wifuwezakai un gruntigai J. Redlich Engelišhu magashnei.

Ta pārdošchanas weeta preekš kursemes no wifseem muhfu wihnadshereeneem par Rīgās zenu ir atrohnama Jelgawā pee F. A. Klein lunga apalksh tahm kolonadehm.

Schujamas mašīnas,

itai par derigu atšihš fabrikats, wifuleelakā iswehš sem pilnigu galwošchamū pee

J. Lüth, leelā Smilshu-eelā Nr. 6.

Wilnas-fahrshamo mašīnu agentura.

S i h a.

Neween Wahsemē, bet ari pašchā Englande atrohдахs tahdi blehscht, kas us famu sliktu prezi wiršū st to stempelt, tahda ir tem sen isflaweteem un pašstameem fabrikanteem, zaur to tad dāshs zilwehš ari muhfu semes gabalā teek apmahnehts. Lai nu tahdas blehnas wairš newaretu isdariht, esmu ar weenu no teem wezakeem un wifu-wairak isflaweteem Englandes fabrikanteem Scheffeld pilsstetā notaishts tahdu kontrakti, tā wiam buhs us wifahm preekš manas gruntigas Engelišhu magashnes apstipetahm leetahm manu, zaur kontrakti weenigi man peedrigu shtmi jeb stempelt wiršū st. Schi shtme tā isstatahs:

Par wifu to prezi, us kuru schahda shtme atrohdamā, waru apgalwoht, tā tā ihstent laba; un teizama; pizeji latrā jaunā prezes pašā atradihs schahdu sinu ar manas rohtas apalkshrahtu.

*J. Redlich,
Riga & Sheffield*

Grandi un feedi.

Ro wahrdofchana daschreis padara.

Dividesmit gadi buhs aistezejuschi, kad R. mahja S. draudse, fur wehl tolait gariga tumfiba mahjoja, dsihwoja wezais fainneeks Behteris, kas ar weenu kahju deht rohshes eemeschanahs faslima. Nu wiseem mahjas laudim bij leelas behdas, jo katris scho weziti mihloja ka fawu tehwu. Ohtra deena, kad winsch flims palika, tas peesauza fawu kalpu pee fewis un fazija: „Zahni, aishuhds Wasflu manos labakos ratos un brauz uf kaiminu Reini un faki winam, lai tas ir tif labs un tewim lihdsi brauz, jo man ir rohse kreifa kahja eemetufehs, to Reinis proht it labi ahrsteht, bet ahtri!“ — Saimneeka pawehle tika ispidita un stundas laika bij Zahnis ar kaiminu Reini klah. Leclais pestelneeks gohd-bijigi apfweizinaja wezo fainneeku, kusch istaba us muhrischa ka fakis issepees guleja. Waina tika it smalki apluhkota, pee kam Reinis to apwahrdoja, klusi fazidams:

„Trihs fwehtas rohshes — weena auga, ohtra plauka, trescha wihta. Gelsch ta wahida ta Tehwa u. t. pr.“

Bes tam wehl daschus nesaprohtamus wahrdus puhfchlotajs nurdeja un wainu zeeti nosehja. No fainneeka labi pameelohs aishahja.

Behtera kahja arweenu jahfa stiprati fahpeht. Wehl daschi ta apgabala flawenakee wahrdotaji tika aizinati. Wairs nelihdseja nekas. Behdigi atweda dakteri, bet tas kratija galwu un fazija: „Buhtu pahri deenas agraki pee manis palihdsibu mellejuschi, tad gan warbuht waretu scho wainu dseedinah, bet tagad tas ir pa — wehlu. Zitu padohani newaru doht, ka kahja janonem un kohka japeeleek.“ Nu gan wisi atflahrta kas notizis, jo isleetu uhdeni newar wairs fasmelt. Behteris palika krophlis un tas nelad wairs pee puhfchlotajeem palihdsibu nemelleja. — Dauds gadi wehl pa-ees, lamehr schi burwijbas mahfsta no muhsu tautas widus issuhds un winas fakne ismihks. Rohst ar wiseem pesteteem.

G. Schmidt.

Sweizinaschann eeraschas.

Pee katras tautas ir gandrihs sawada eerascha, ka sweizina, un patihlama buhschana ir, kad to eewehrojama. Dascha sweizinaschana ir lohti smalka, dascha ir tihri weenlahrscha, zita ir ehrmiga un atkal zita ir lohti rupja.

Tautahm, kas preelch muhsu laika rehlinaschannas dsihwoja, nebija nelahdas ihpaschas sweizinaschannas eeraschas, bet tagad tas ir sawadati. Lapi apfweizinahs zaur to, ka weens fawu degunu pee ohtra deguna stipri peespeesch. Filipihnu falu eedfihwotaji fagrahb sweizinaadama rohlu jeb kahju un rihwe ar to fawu gihmi. Atkal zitas sweizinaschannas ir lohti ne-issweizigas, ja pat fahpigas. Kahdu falu eedfihwotaji, kas ari pee Filipihnu falahm peeder, klanahs lohti dsiti, tura rohkas pee waigeem un pozet weenu kahju uf angfchu. Sti-opeets fagrahbij ohtra drebes un ar tahm fewi aptin, ta ka ohtris pusplik paleek. Nehgeri parahda fawu bhjaschannu un gohdprahtiba zaur ehrmigahm meejas-lohzijschannahm. Us weenas Zikladu falas apflapina matus pee apfweizinaschannahs. Siamä nogulahs semakais preelch angstaka semé,

kusch tad kahdu no saweem laudim pee ta fuhla un leel to ismelleht, waj tas naw to nelabi ohsdamu ehdis jeb pee fewis nefs. Ja tas gadahs, tad dabu ismellekais no angstaka kahjas spehreenu un apfweizinaschannahs ir beigta. Pee wairak isglihtotahm tautahm Ciropa, ir weena un ta pati, mums jaw pasihstama apfweizinaschannas eerascha. Bet tas gan jaw ari ir eewehrohts, ka Angli sweizinaadami tif beeshi zepuri nepazet ka zitas Ciropas tautas, kas mahzitas. Wispahrigas sweizinaschannas ir atkal lohti schkramas ar sawstar-pigahm sweizinaschannahm. Draugi fatidamees fneeds weens ohtram rohlu, fen neredsejuschees draugi mehds pee aikalredsejschannahs butschotees. Es tagad runaju no sweizinaschannahs eeraschahm starp mums. Behns wezatus sweizinaadame mehds teem rohkas nobutschohht. Brahlis mahju, jeb mahfa brahli sweizinaadama mehds weens ohtram butschinu uf peeres jeb uf waiga usspeest. Bet zil daschadi diwi mihledamees sweizinahs, tas ir lohti eewehrojama leeta, tomehr pahw wifahm sweizinaschannahm ta patihlamaka ir un paleek, kad mihlakais mihlako pehz ilga laika aikal redsedams, to, no faldahm mihlestibas juhtahm peepildits, pee fruhim speesdams apkampj, un turklaht tai garu, dedfigu butschinu uf luhpinahm speesch. R. Matfcherneeks.

Gudrs nakts-waktneeks.

No pufnakti bija kahda wihnufti labs pulks deedelneeku, wasanku un deenas-sagtu fapulzejuschees un tur schuhpoja. Pa to stardu bija tai wihnufti eenahzis nakts-waktneeks, gribedams druzjin fasilbitees un kahdu kruhfinu alus isdert. Kamehr winsch meerigi pee sawas kruhfinas alus fehdeja, to kahds is wasankeem winam ussauza:

„Ro tu te fehdi? Waj ne-eesi ahra uf eelu, tur apwatteht, ka kahds saglis fur ne-eelauschah!“

„Kamehr juhs schè eelchà fehdat, lamehr man naw jabaidahs, ka kahds sage jeb eelausifees,“ atbildeja nakts-waktneeks.

Druzina.

Ra sagti teefnescha preelchà arweenu uf tam pastahw, ka tas ir wainu pirmis noseegums — tapat ari feweeschi atfihstahs pee weenas wainas par wainigeem, lai desmit wainas waretu apfleht.

Speegelis.

Kad speegels rahda flahbu gihmi
Un wifu tawu istatu,
Tad wainu sauzi tu par meli
Un fali: tahds es ne-efnu.

Bet kad no wina glüda seja
Du fawu redst mihligu,
Tad tizi, ka ta iraid taifna,
Tad winsch ir mahlejs riktigi.

Es geibu lihdsiht, mihli, winam
Ka taifnibu winsch istulto:
Kad tawam gihnim jabuht stumjam,
Waj manu wainu netulfo?

P. P.

Atbildebams rebattehs Ernst Plates.